

Slniečko 8

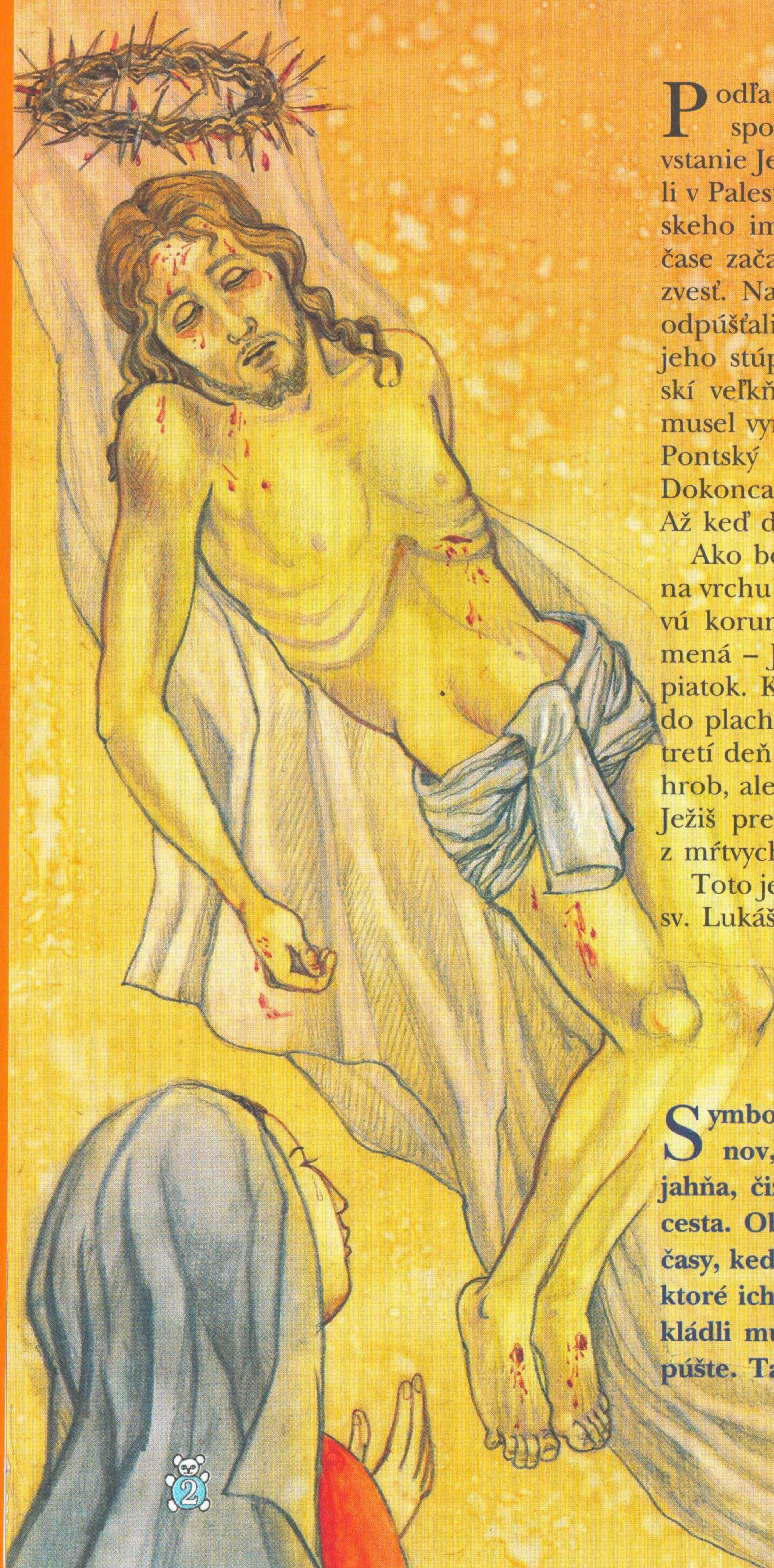
ROČNÍK 56

APRÍL 2002

13,50 SK

Založené v Matici slovenskej r. 1927

Podľa kresťanského náboženstva je Veľká noc spomienkou na odsúdenie, smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. V dobe, keď žil Ježiš Kristus, vládli v Palestíne Rimania. Bol to však už čas úpadku rímskeho impéria. Ľudia chceli žiť inak, lepšie. V tom čase začal Ježiš z Nazaretu hlásať evanjelium, dobrú zvesť. Nabádal ľudí, aby sa mali radi a navzájom si odpúšťali. Pre jeho učenie, ale najmä preto, že ho jeho stúpenci považovali za syna Božieho, ho židovskí veľkňazi chceli odsúdiť na smrť. Rozsudok však musel vyniesť zástupca rímskeho cisára v Jeruzaleme, Pontský Pilát. Ten však na Ježišovi nenašiel vinu. Dokonca urobil niekoľko pokusov, aby ho zachránil. Až keď dav ľudí kričal: „Ukrižuj ho!“ vydal im Ježiša.

Ako bolo v tom čase zvykom, Ježiša pribili na kríž na vrchu Golgota. Na hlavu mu z posmechu dali trňovú korunu a nad hlavu pribili nápis INRI, čo znamená – Ježiš Nazaretský, kráľ židovský. To sa stalo v piatok. Keď Ježiš dokončil, zložili ho z kríža, zabalili do plachty a uložili do hrobu vytesaného v skale. Na tretí deň, v pondelok, odvalili kameň, ktorý uzatváral hrob, ale našli ho prázdny. Tak sa stalo presne to, čo Ježiš predpovedal, že po troch dňoch smrti vstane z mŕtvych.

Toto je napísané v evanjeliách sv. Matúša, sv. Marka, sv. Lukáša a sv. Jána.

Symbolmi Veľkej noci, najväčšieho sviatku kresťanov, sú vajíčka, zajačiky a baránok. Niekde pečú jahňa, čiže mladého baránka, inde upečú baránka z cesta. Obetný baránok je pradávnu spomienkou na časy, keď Izraeliti žili v púšti. Keď mali veľa hriechov, ktoré ich ťažili na srdci, vybrali zo stáda barana, „nakládli mu na chrbát“ svoje hriechy a vyhnaní ho do púšte. Tam baránok zahynul aj s ich hriechmi.

V predkresťanskom období v čase dnešných veľkonočných sviatkov slávil starí Slovania, naši predkovia, príchod jari. Všetko vyčistili, upratali, aby z domu aj z osady vyhnaní zlé, temné sily. Na hroby vtedy kládli vajíčka. Verili, že tajomná moc vajíčok bude väčšia, keď ich zafarbia na zeleno alebo na červeno. Tieto farby považovali za farby života. Niekedy na ne vyškrabali rôzne symboly. Prvé správy o krasliciach pochádzajú už z 9. storočia.

Veľkonočný týždeň sa začína Kvetnou nedeľou, pokračuje Zeleným štvrtkom, Veľkým piatkom, Bielou sobotou a Veľkonočnou nedeľou – Vzkriesením. Veľkonočný pondelok je spojený s kúpačkou a šibačkou.

Na Kvetnú nedeľu svätí kňaz bahniatka modlitbou, kadidlom a svätenou vodou. Posvätené bahniatka mali chrániť príbytok pred búrkou.

Na Zelený štvrtok sa ľudia chodievali umývať do potoka, aby boli po celý rok zdraví. Dievčatá verili, že po takomto kúpeli budú čerstvé ako lastovičky. Na tvári nebudú mať pehy a vlasy im budú rýchlejšie rásť.

Na Veľký piatok sa nič nesialo ani nesadilo, pretože sa v ten deň nemohlo hýbať zemou. Gazdovia však značkovali ovce, ktoré šli na salaš. Aby si ich spoznali, robili im zárezy do uší. Verili, že na Veľký piatok ich to nebude bolieť a rany sa im zahoja rýchlejšie.

Na Bielu sobotu sa už pripravovali veľkonočné jedlá. Keď gazdiná vymiesila cesto, pohladila cestovými rukami stromy, ktoré mali v tom roku po prvý raz rodiť, aby mali dobrú úrodu.

Na Veľkonočnú nedeľu nosili jedlo posvätiť do kostola. Obed bol slávnostný a pripomínal štedrú večeru. Prvým chodom bolo vajíčko, ktoré gazda rozdelil medzi všetkých prítomných.

Veľkonočný pondelok bol najveselší. Chlapci chodili šibať, polievať a dievčatá im zato darovali kraslice. Na kraslicu, ktorú pripravilo svojmu milému, dievča napísalo: „Koho ja milujem, tomu túto kraslicu darujem.“

ŠIBAL BY SOM, ŠIBAL

VELKÁ NOC - VELKÝ DEŇ

Akáže Veľká noc?
Dnes máme veľký deň!
Čakaj ma, Zuzička,
bez vody neprídem!

Trochu ťa vykúpem,
aby si rástla,
aby ti vyhŕkla
slzička šťastia.

ŠIBAČKA

Začala už tráva šibať,
šibať chrbát zimy.
Zima s mrazom rýchlo ušla
a sneh išiel s nimi.

HAPČÍÍÍ

Šibal šibal šibalku,
šibal, šibal šibko
po chrbte aj po nohách,
mlátil ju jak žitko.

Lapaj lapal po dychu,
lapal, lapal chytro.
Potme húdol potmehúd,
zrazu sa mu kýchlo.
Hahahaha-hapčí!

ŠIBI - RYBY

Ja som veľký šibal,
šibal by som, šibal
každú dievku - veľkú, malú,
až by všetky skákali
po povalu.

Už si brúsim zuby
na vajíčko maľované.
TOMU, KTO MA LÚBI
- všetky dievky píšú na ne.

Náramne sú prešibané!
Len čo korbáč zasviští,
každá zrazu zapiští
a vrhne sa na mňa,
jajkám ako jahňa.

TAK TO CHODÍ - NECHODÍ...
Neďaleko mlyna
hodili ma do vody,
aby bola psina.

Ilustroval
JÁN LENGYEL

CIBUĽOVÉ VAJÍČKA

Anča, chystaj hupky
cibuľové šupky!
Zabudla si kúpiť farby.
Každý chalan zazeral by
na vajíčka biele
s farbou kozľaťa.
Preto ich var, neleň!
Budú ako zo zlata.

Malovaná písanka

V starom mestskom parku bola fontána. V jej strede, na kamennom podstavci, stála bronzová socha. Obdiv ju prvoti tešil, no neskôr sa jej zmocňoval smútok. Nikto ju nepokladil, nechytil za ňu, nepodal jej kvetinu, hoci vyzerala ako živá. Raz jej chcel malý chlapec hodiť kôstku, ale ona ho zahriakol: „Tá sa nebudeš hrať so mnou?!“ To nie je odpoveď, so je živá. A hodil jej kôstku. Dlhú ju potom s ňou hľadali, ale márne. Či nie je ju povedal. Od vtedy chlapec obchádzal, no keď prišiel Veľkonočný pondelok a on siel

fontána, socha, dieťa, chlapec

okolo nej, vybehol sám a rozbehol sa k nim. „Kam ideš?“ volal za ním. „Kúpať sa.“ „odvetil.“ „Pobral si rozum?!“ hneval sa. „Kúpať sa!“ Chlapec pribehol k naniachol svoju voňavku a pokropil. Bronzová socha sa napínala, potom rozskočila z podstavca a pred zrakom užasnulého chlapca podala kôstku. „To je namiesto kôstky,“ usmiala sa a vyskočila naspäť na podstavec.

socha, veľkonočné vajčko, lopka, DONOVAL!

NAPÍŠAL: J. DONOVAL
NAMALOVALA: D. ONDREIČKOVÁ

Pred niekoľkými rokmi, keď sme v Slniečku písali o spisovateľke Kláre Jarunkovej, objavili sme v jej mene jar. Vskutku, bola práve jar, čas prebúdzania sa prírody k novému životu, keď sa pred osemdesiatimi rokmi na Horehroní v Červenej Skale narodilo dievčatko, budúca slávna spisovateľka, s menom ktorej sa spája jar v slovenskej literatúre pre deti. Lenže sudičky nevložili dievčatku do kolísky len nesmierny literárny talent. Vložili jej tam i žiaľ. Dievčatko nemalo ešte ani osem rokov, keď stratilo mamičku, najdrahšiu ľudskú bytosť. Kto si dnes vie čo len predstaviť, aký zármutok muselo vtedy pretrpieť malé srdiečko. Možno iné by bolo zatrpklo, skamenelo, jej však, obklopené láskou najbližších ľudí, prečkalo nečas a búrky. A keď dospelo, to srdiečko, zrodené z jari, začalo rozdávať potešenie a krásu tisícom detských srdc. Vďaka, srdečná vďaka za to, pani spisovateľka s jarným úsmevom.

Dida Slezáková starkú nemá. A Olinka Kantorisová má až dve. Jedna je pri nej stále a druhá ju navštevuje na Vianoce.

Dida Olinke starkú závidela. Ako by aj nie? Jedno dieťa má dve starké a druhé nič? To je spravodlivosť?

Raz v zime stávali deti na dvore snehu-liaka. Kantorisovie starká vyšla na balkón a zavolała Olinku:

„Poď hore, dám ti suché rukavice. Isto ťa oziaba.“

„Aj mňa oziaba,“ stala si Dida pod balkón. Potiahla červeným noštekcom a ukázala starkej premočené rukavice.

„Tak poď aj ty,“ zavolała ju starká.

Potom vyžmýkala štyri rukavice, poukladala ich na radiátor a do skrehnutých rúk dala dievčatám po krajci voňavého chleba s maslom.

Keď sa vracali na dvor v suchých rukaviaciach, vymyslela si Dida plán. Olinke nepovedala nič. Len keď potrebovali snehu-liakovi na nos mrkvu, Dida sa ponúkla:

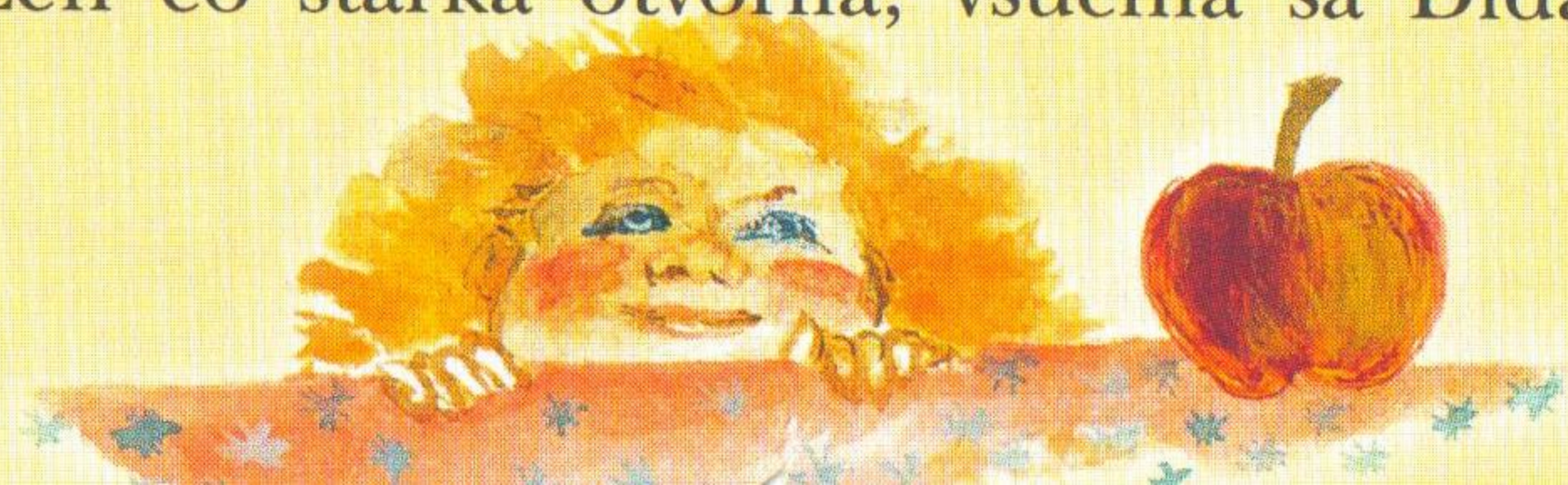
„Ja idem hore, dobre? Vypýtam od tvojej starkej.“

„Dobre,“ súhlasila Olinka. „Aj dva uhlíky dones. Aby mal oči a mohol sa pozerať.“

Dida dupotala po schodoch, až jej srdce búchalo ako zvon.

Cengáč bol vysoko. Olinka Kantorisová obyčajne kopla do dverí, aby ju starká počula. Aj Dida sa už rozohnala, no potom strhla rukavicu, natiahla sa, ako vládala, a prstom zaklopala na podlhovasté okienko. Klopať je predsa len krajšie ako kopať.

Len čo starká otvorila, všuchla sa Dida

do predsiene. Chytila starkú okolo nôh, zo záhybov sukne na ňu šibalsky pozrela a vyriekla:

„My si prosíme mrkvu a dva uhlíky.“

„Dobre,“ zasmiala sa starká, „lenže ma musíš pustiť, Diduška, lebo mrkvu máme v špajzi.“

Dida starkú pustila, ale šla za ňou do komory.

„Ja ťa mám radšej ako Olina,“ povedala starkej za chrbtom.

„Veď ja teba tiež mám rada, Diduška,“ obrátila sa starká.

„Tak keď ma máš rada, tak nechaj Olinu a vezmi si mňa a ja ťa zoberiem bývať k nám.“

„Kde si toľko s tou mrkvou?“ kričala na dvore Olinka už hádam po tretí raz a netrpezlivo podupkávala nôžkami.

Starká vyšla na balkón a zhodila Olinke mrkvu aj dva veľké čierne gombíky, lebo uhlie v elektrickom sporáku nemala.

Dida smutne stála v komore. Veľmi sa nahnevala na Olinku.

„No poď, moja,“ zavolala starká Didu do kuchyne.

„Ja som nie tvoja. Olina je tvoja, vieš...“

Z očí sa jej vykotúľali dve veľké horúce slzy.

Starká si sadla a pritiahla Didu k sebe. Vzala jej z vrečka kvietkovanú vreckovku a utrela oči i nos.

„Olinka je moja vnučka,“ začala vysvetľovať starká, „nechať ju nemôžem. Ale teba si tiež vezmem za vnučku. Aspoň budem mať dve. Dobre?“

Dida rozmýšľala.

Starká jej vložila vreckovku späť do vrečka a pokračovala:

„Niektoré staré mamy majú aj sedem vnúčat. Vieš, ako sa teším, že aj ja budem mať aspoň dve?“

„Hej? Tešíš sa?“ hľadela Dida starkej do očí. „Tak dobre. Keď chceš, môžeš si vziať aj nášho Fera, aby si mala viac. Ale on by ťa zlostil. Nechce si umývať zuby.“

„Fíha,“ čudovala sa starká, „to je zle. A ty si umývaš?“

„Ja hej, pozri sa,“ ukázala Dida rad bielych zúbkov.

„To sa mi páči,“ chválila starká natešenú Didu, „také zdravé zuby raz-dva pohryzú jabĺčko.“

Vstala, pomaly šla do komory a pri-

niesla svojej novej vnučke veľké červené jablko.

Dida doň zahryzla a bežala dolu schodmi na dvor.

Snehuliak už bol skoro hotový. Díval sa veľkými čiernymi očami a oranžový nos sa mu chvel od zimy.

„Kto ti dal to jablko?“ spýtala sa Olinka, keď znovu uvidela Didu na dvore.

„Naša milá starká,“ okato sa pochválila Dida.

„Naša?“ zarazila sa Olinka. „Hádam moja, nie? Veď ty starkú nemáš.“

„Mám. Tvoja starká je teraz už aj moja. Ona sama to povedala.“

Olinka sa rozčúlila a už sa chcela s Didou pohnevať. Ale potom si to rozmyslela, lebo bez priateľky by ju snehuliak netešil.

Šla pod balkón a zavolala:

„Starká! Počuješ? Aj ja si prosím jedno jablko.“

Starká zabalila jablko do veľkého papiera a zhodila ho do snehu. Olinka jabĺčko vybalila a veľmi pozorne poprezerala. Nebolo o nič menšie ani škaredšie ako to Didino. S chuťou doň zahryzla a šla s Didou zháňať prútik snehuliakovi do ruky.

Tak si Dida Slezáková našla starkú.

POVEŠŤ O STAREJ KREMNIČKE

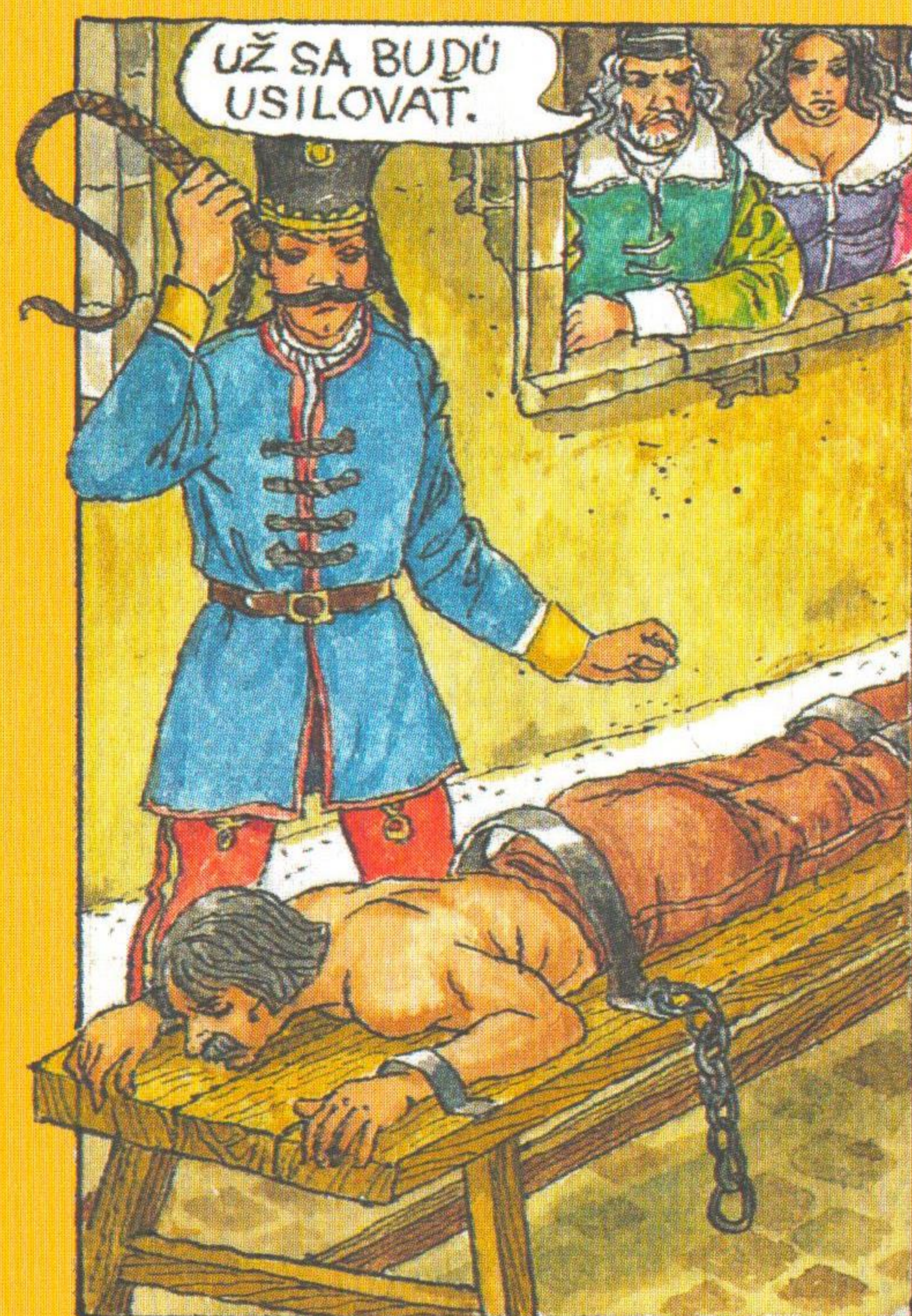
V Starej Kremničke neďaleko Kremnice žil kedysi v drevenom hrade starý gróf. Patrili mu okolité zlaté bane, a tak mal bohatstva, že ho nevedel porátať. Všetko sa mu však máliło, chcel stále viac a viac a svojich baníkov by bol najradšej zodral z kože.

Jedného dňa haviari narúbali samú hlušinu.

Zlato nenašli ani na druhý a tretí deň.

Chamtivý gróf dal haviarov natiahnuť na dereš a zbičovať.

Korbáč nepomohol, haviari v grófskej bani zlato nenašli.

Gróf sa podujal nakloniť si ducha bankého podzemia.

Dievčinu pred smrťou zachránil banký duch.

Vládca podzemia dievčinu obdaroval zlatom.

V podzemí však zlato naďalej nebolo.

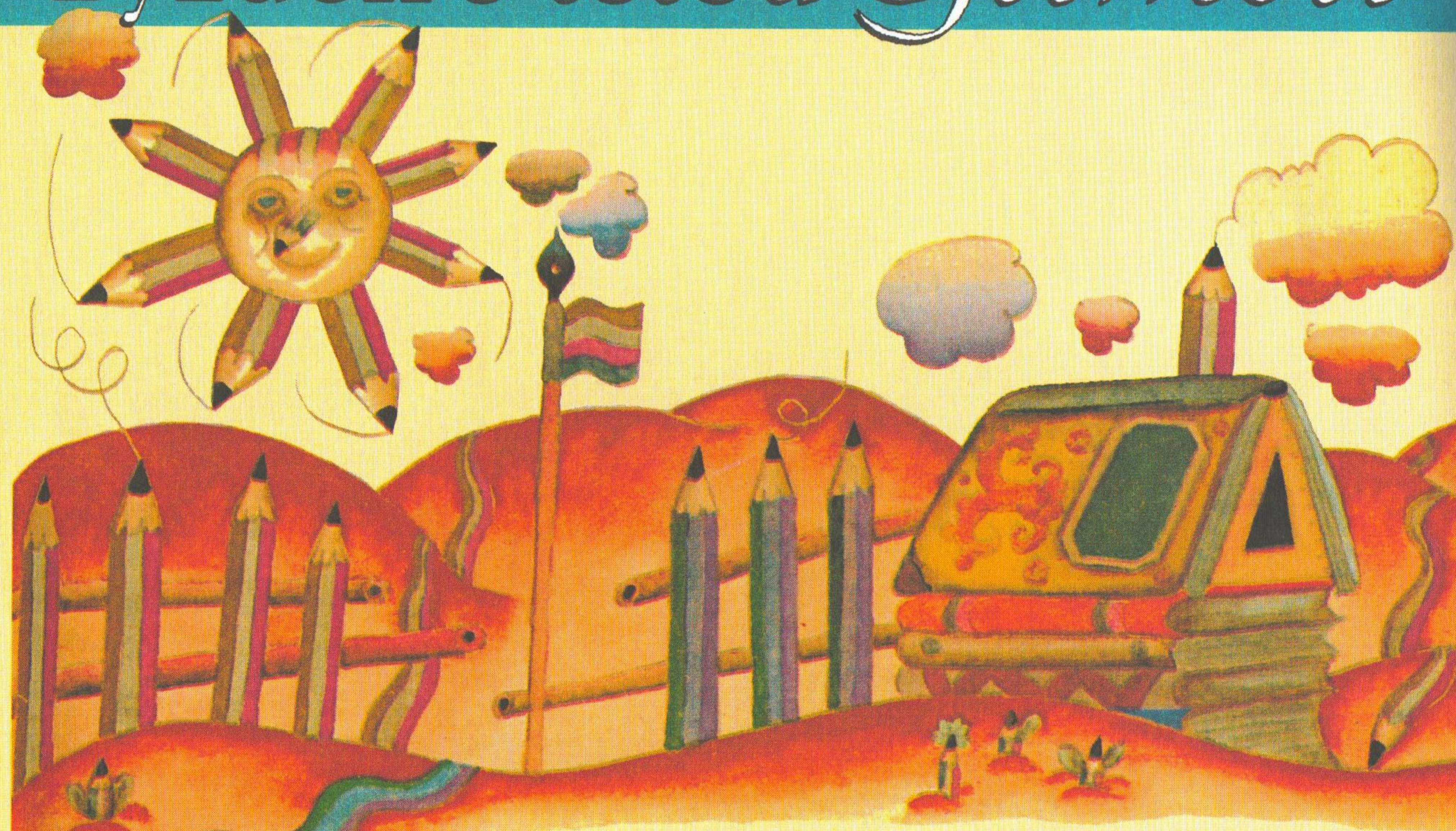
Banký duch potrestal grófa za jeho krutosť.

Do hĺbín podzemia sa prepadol aj grófov hrad.

Slová, ktoré vyriekol banký duch, sa vskutku naplnili. Hrad v Starej Kremničke sa prepadol do zemských hĺbín a dnes o ňom a jeho krutých pánoch, ktorí neváhali kvôli zlatu urobiť čokoľvek, zostala len táto povesť.

Týždeň s tetou Gumou

Kde bola, tam nebola, a kde nebola, tam bola jedna rozprávková krajina a v tejto rozprávkovej krajine žila jedna stará teta Guma.

A ako to už v rozprávkovej krajine býva, táto teta Guma bola veľmi závistlivá. Taká závistlivá, že stromom závidela vtáky a vtákom závidela stromy. A rieke závidela most a mostu závidela rieku. A ľuďom? Nuž, ľuďom závidela všetko.

A tak si teta Guma každý pondelok obliekla čistú zásteru a vybrala sa do sveta. A kade chodila, tade všetko gumovala a gumovala.

V pondelok si dcéry zvykli letieť z domu na bicykli. Teta Guma nečakane čaká na ne dolu v bráne. Táňa zhíkla, Kata zhíkla – letia, ale bez bicykla!

K rieke trieli teta Guma. V utorok tu robotu má. Rada rieke robí prieky. Vygumuje ryby z rieky. Kráča cez most. A tu z mosta iba malý kúsok zostal.

Ilustroval
ONDREJ ZIMKA

Na trh kráča Guma v stredu.
Vyžeňme ju z nášho stredu.
Tu si stane, tam si stane –
na trhu nič neostane.
Ani zemiak do polievky.
Čo dnes budú variť dievky?

Ktorý deň je štvrtok? Štvrtý.
V záhrade sa havo vrtí.
Čože je to za ohavu?
Veď ten havo nemá hlavu!
A to teta Guma hravo
gumuje ho... Chudák havo!

Kde som v piatok? Neviem, kde som.
Kráčam veľmi čudným lesom.
Už som z toho veru jeleň.
Veď les celkom stráca zeleň!
A les mlčí. Smutno mu je.
Guma les dnes vygumuje.

Sobota je. Vyšla dúha.
Do dlaní si Guma dúcha.
Kto sa šmýka na tej dúhe?
Jedno dieťa. A tam druhé.
Teta Guma k dúhe mieri.
Po šmýkačke majú dcéry!

Nedeľa je. Sedím doma,
sedím so ženami. Troma.
A kto vchádza? Teta Guma.
Pozorne nás guma skúma,

a tak rýchlo vyskočím a začnem ochkať a achkať.

„Och, och, teta Guma, ale ste krásna!
Ach, ach, teta Guma, ale ste utešená!“

Takto ochkám a achkám a teta Guma
sa hádam prvý raz usmeje, priskočí k nej malá
Táňa s malou gumou a veľká Kata s veľkou gu-
mou a gumujú a gumujú, až vygumujú celú tetu.

Nie je tu a predsa je tu.
Mama tetu pozametá.
Nadarmo sa teta metá.
Nezostal z nej máčny máčik.
Vlastne iba biely fliačik.

Čudná otázka, však, kamaráti? Iste ste sa teraz pozreli na tú svoju päťu na nohe. No tam ju nehládajte. Ak ju chcete objaviť, najskôr musíte dobre poznať sami seba. A ešte skôr by ste mali poznať príbeh silného, obrátneho a mnohými cnosťami obdareného mládencu, ktorý sa odvahou a statočnosťou vyznamenal v Trójskej vojne. Ale začnime pekne od začiatku.

Achilles bol synom kráľa Pélea a morskej bohyne Tetidy. Keď sa narodil, matka ho ponorila do podsvetnej rieky Styx. Celé jeho telo sa tak pokrylo neviditeľným pancierom. Neobalená a nechránená zostala iba päťa, za ktorú ho matka držala. V detstve sa Achilles učil všetko, čo vtedajší hrdina potreboval: správať sa ako muž, ovládať zbrane, liečiť zranenia, hrať na lýre, spievať a všeličo iné. Keď mal desať rokov, holými rukami zabil diviaka a v behu dohonil jeleňa. Veštba však hovorila, že si bude musieť vybrať: buď žiť dlho a bez slávy, alebo so slávou, ale krátko. Matka o tej veštbe vedela a chcela pre svojho syna dlhý život. Keď kráľ Agamemnon zhromažďoval bojovníkov proti Tróji, schovala ho na ostrove Skyros. Tam žil preoblečený za dievčinu. Kráľ sa o jeho úkryte dozvedel a poslal poňho svojich vyslancov v prestrojení za kupcov. Aby spoznali Achillea v ženských šatách, vymysleli si nepravú kupci malú lesť. Rozložili pred dievčatá krásne látky, jagavé šperky a k lákavému tovaru priložili akoby náhodou aj meč. Na dohovorené znamenie spustili ich druhovia bojový krik a vytiahli zbrane. Dievčatá sa v okamihu rozprchli, len jedna ruka siahla po meči priloženom k tovaru. Tak Achillea prezradila jeho mužná odvaha.

Bez dlhého prehovárania potom Achilles

opustil ostrov a pripojil sa k achájskemu vojsku, ktoré sa pripravovalo na boj proti Tróji. Otec mu dal svoj pancier, obrovský oštep z tvrdého jaseňa a vojnový voz s nesmrteľnými koňmi. Boli to dary od bohov, keď si bral za manželku bohyňu Tetidu. A Achilles ich dobre využil. Bojoval udatne. Dobil dvadsaťtri miest v okolí Tróje, v boji muža proti mužovi prebodol svojou kopijou vodcu a najodvážnejšieho trójskeho hrdinu Hektora, premohol kráľovnú Amazoniek, ktorá so svojím ženským vojskom prišla na pomoc Tróji, v súboji zabil aj nového veliteľa trójskeho vojska. Achájski si ho vážili, Trójanovia sa ho báli.

Prebiehal už desiaty a posledný rok ukrutnej Trójskej vojny.

Raz, keď po urputnom boji stál už Achilles pred trójskou bránou, postavil sa mu do cesty boh Apollón, ochranca Tróje. Achilles ho vyzval, aby ustúpil. Apollón ho poslúchol, ale vzápätí mu za svoje pokorenie pripravil tvrdú pomstu. Vystúpil na trójske hradby a požiadal Parida, aby namieril svoj luk na Achillea. Potom usmernil letiaci šíp na Achillovu päťu. Šíp presne zasiahol nekryté miesto na hrdinovom tele. Achilles vykrikoval, padol, zem sa pod ním zatrasla, až praskla trójska hradba. S krvou vytekajúcou z rany na päte unikal aj život z tela najudatnejšieho hrdinu Trójskej vojny. Naplnila sa veštba: jeho život bol slávny, ale krátky.

*Achillova sláva prekonala veky.
Zanechala stopu aj v našej reči.*

Aj dnes môžeme povedať, že každý z nás má svoju Achillovu päťu, svoju slabosť, svoje zraniteľné miesto. Nieкто je, napríklad, bystrý, pohotový, ale nepozorný. Overte si teda, či je nepozornosť vaša Achillova päťa, vaša slabosť. Ak ste pozorne čítali tento príbeh, iste viete, koľko rokov trvala Trójska vojna. Takže nebude ťažké napísať to na korešpondenčný listok a poslať na adresu: Slniečko, P.O. BOX 307, 810 00 Bratislava. Zapojíte sa tak do súťaže, v ktorej vám žrebovanie môže prísúdiť peknú knihu alebo na konci školského roka slniečarský bicykel.

Barónove dobrodružstvá

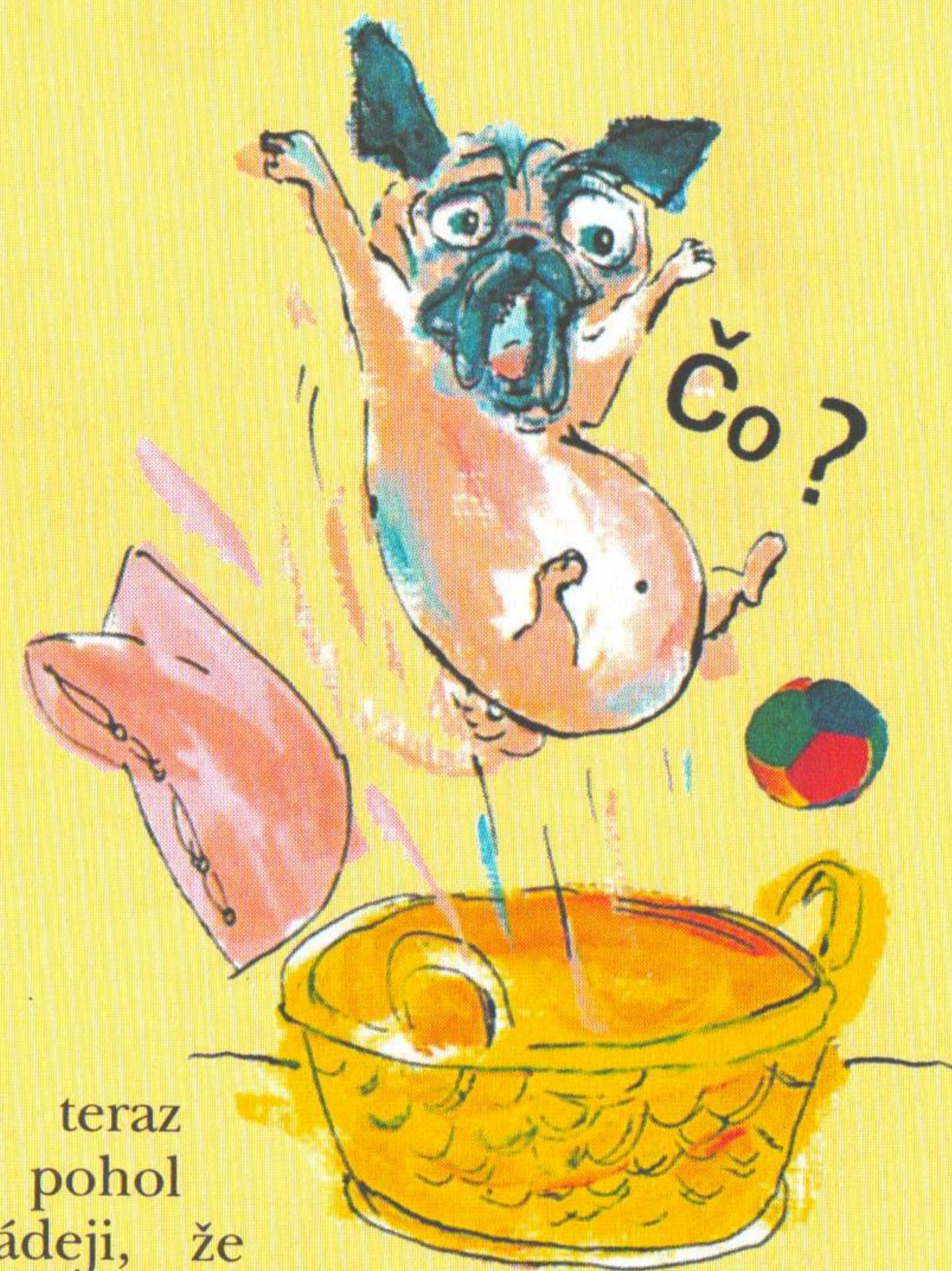
Keď sa psíkom nechce spať (3. ČASŤ)

Ema dostala na narodeniny psíka mopslíka. Dala mu meno Barón. Na údiv rodiny sa ukázalo, že psík vie rozprávať. Všetci si ho obľúbili, len mamine neprirástol k srdcu. Ema sa však oňho stará ako vlastná mamička.

Ema už bola vykúpaná a prezlečená do svojho obľúbeného medvedíkového pyžamka. Stála v kúpeľni na šamlíku a čistila si zuby. Barón na ňu spod umývadla hľad v nemom úžase. Sedel ako prikovaný a nevedel odtrhnúť oči od nádherne peniacej pasty. Bol jednoducho očarený. Také fantastické jedlo ešte nevidel. Celé ružové a tie bublinky... Opájal sa sladkastou žuvačkovo-ovocnou vôňou zubnej pasty tutti frutti a v ústach sa mu zbíhali slinky.

„Dáš aj mne?“ zakňučal prosebne.

„Ubnú atu?“ spýtala sa Ema. Nebolo jej však rozumieť, takže si najprv vypláchla ústa a zopakovala otázku: „Zubnú pastu?“

Až teraz sa pohol v nádeji, že dostane aspoň trochu ochutnať a dychtivo pritakal.

„Ale to naozaj nie je na jedenie.“

„To hovor andulke a nie psovi. Baróna neoklameš. Barón je síce maličký, ale dobre vie, čo je na jedenie a čo nie!“ mykol urazene labkou a vykročil z kúpeľne, provokatívne vrtiac zadkom.

„Ale to naozaj nie je na jedenie! Tým si ľudia umývajú zuby.“ Volala za ním Ema.

„Csss...“ odsekol Barón a viac Emu nepočúval.

Do detskej izbičky vošla mama:

„Tááák, Ema, do postele a Barón do koša! Pekné sničky, dobrú noc, všetky blšky na pomoc.“

„Čože? Vy tu naozaj máte blchy?“ vyskočil psík z koša, akoby ho práve čosi uštiplo, a začal sa vrtieť a ošívať. „Moja drahá mamička hovorila, že keď dostaneš blchy, už sa ich nikdy, nikdy nezbavíš,“ vyplašene si mrmlal popod nos.

„Ale nie, neboj sa. Žiadne blchy nemáme. To mi len mama každý večer pred spa-

D o B R Ť N o C

ním hovorí takú smiešnu riekanku,“ uistila Ema Baróna.

„Tak teda dobrú noc a sladké sny,“ zašepkala mama a pobožkala Emu na líčko.

Barón zosmutnel. Aj on by chcel od mamičky božtek na dobrú noc. Zdalo sa mu, že na svete je ešte toľko vecí, ktorým nerozumie. „Asi som naozaj ešte maličký...“ pomyslel si a tichučko zakňučal.

Mama štukla vypínačom a v izbičke zavládla tma. Len glóbus tajomne, modravo svie-

til a pomaly sa otáčal okolo vlastnej osi. Na strope krásne žiarili drobné hviezdičky, namaľované zlatou farbou. Ema vo svojej postielke už spala a spokojne odfukovala. Čipkovaná perinka sa pravidelne nadvihovala. Zdalo sa, že hračky tiež spia, len šašo, ktorý hýbe rukami a nohami, keď ho potiahneš za šnúрку, sa tváril hrozitánsky, takže Barón mal pocit, že naňho už-úž skočí. Znovu sa teda v koši zahniezdil a obrátil sa mu chrbtom, aby ho nevidel. Ale aj tak nevedel

zaspať. Cítil sa opustený napriek tomu, že si do koša navláčil spomienkové predmety všetkých členov rodiny. Otcova zošľapaná papuča s nórsnym vzorom ho tlačila, palička od Eminej lízanky pichala pod rebrá a mamina rukavica s kožušinovým lemom neznesiteľne štekľila pod ňufákom. V koši sa mu nepáčilo. Nemal sa ku komu pritulíť. Skočil k Eme do postielky a usalašil sa jej na krku.

„Táák...“ vydýchol si, „tu mi bude dobre. Je tu teplučko a hlavne bezpečne.“

Emin dych ho nežne štekľil za uškami a začalo mu byť nádherne spavo. Už, už sa mu zatvárali očká, keď sa zrazu Ema začala metať a vystrašene sa posadila, až sa Barón skotúlal na kraj postele.

„Jáj, čo robíš?!“ odfrkol preľaknuto.

„Snívalo, snívalo sa mi, že sa topím, že nemôžem dýchať...“

„Asi som ti ležal na krku... keď pri tebe je tak teplučko...“

„Aha, tebe bolo smutno. Ty môj plyšáček. No poď ku mne. Chceš aj dudušku?“ Ema bola zasa starostlivou mamičkou.

„No tak dáj...“ vyvrátil Barón otrávene oči, ale vedel, že keď sa bude tváriť ako bábätko, urobí jej radosť.

Ema mu vrazila do papuľky cumlík a so psíkom v náručí opäť zaspala. Barónovi sa však spať vôbec nechcelo. Monotónne cmúľal cumel a čučal do stropu. Zazdalo sa mu, že je hladný, a spomenul si na zubnú pastu. Tichučko vyliezol spod perinky a po špičkách sa vytratil do kúpeľne. Všade bola tma. Trvalo mu hodnú chvíľu, kým objavil pokrčenú tubu so zubnou pastou. Trónila na umývadle. Barón neváhal. Vyskočil naj-

prv na šamlík, zo šamlíka na vaňu a z vane rovno do umývadla. Korisť bola teraz na dosah ruky, či vlastne labky. Schmatol ju do zubov. Odolávala však a bolo jasné, že sa len tak ľahko nevzdá. Lomcoval ňou, hrýzol ju, neúnavne s ňou bojoval. Keď už nevládala vzdorovať jeho drobným neústupčivým zúbkom, vydala svoj obsah. Začala sa z nej valiť voňavá ružová masa a Barón ju ledva stíhal oblizovať. Pasta chutila a Baróna konečne opantal slastný pocit nasýtenia.

Keď sa horko-ľazko vyštveral späť do postielky, usalašil sa pod Eminou pazuškou.

„Dnes bol výnimočný deň. Konečne viem, ako chutí zubná pasta. Onedlho budem vedieť o svete úplne všetko...“

S touto myšlienkou a so spokojným psím úsmevom napokon tuho zaspal.

„Tak už mám toho naozaj dosť, to by stačilo!“ ozvalo sa na druhom konci bytu. Mama odhodila nabok vankúš, ktorým si až doteraz zakrývala uši. „To sa nedá vydržať!“

Z Eminej izby sa už naozaj hodnú chvíľu ozýval neznesiteľný chrapot, grganie a chrochtanie.

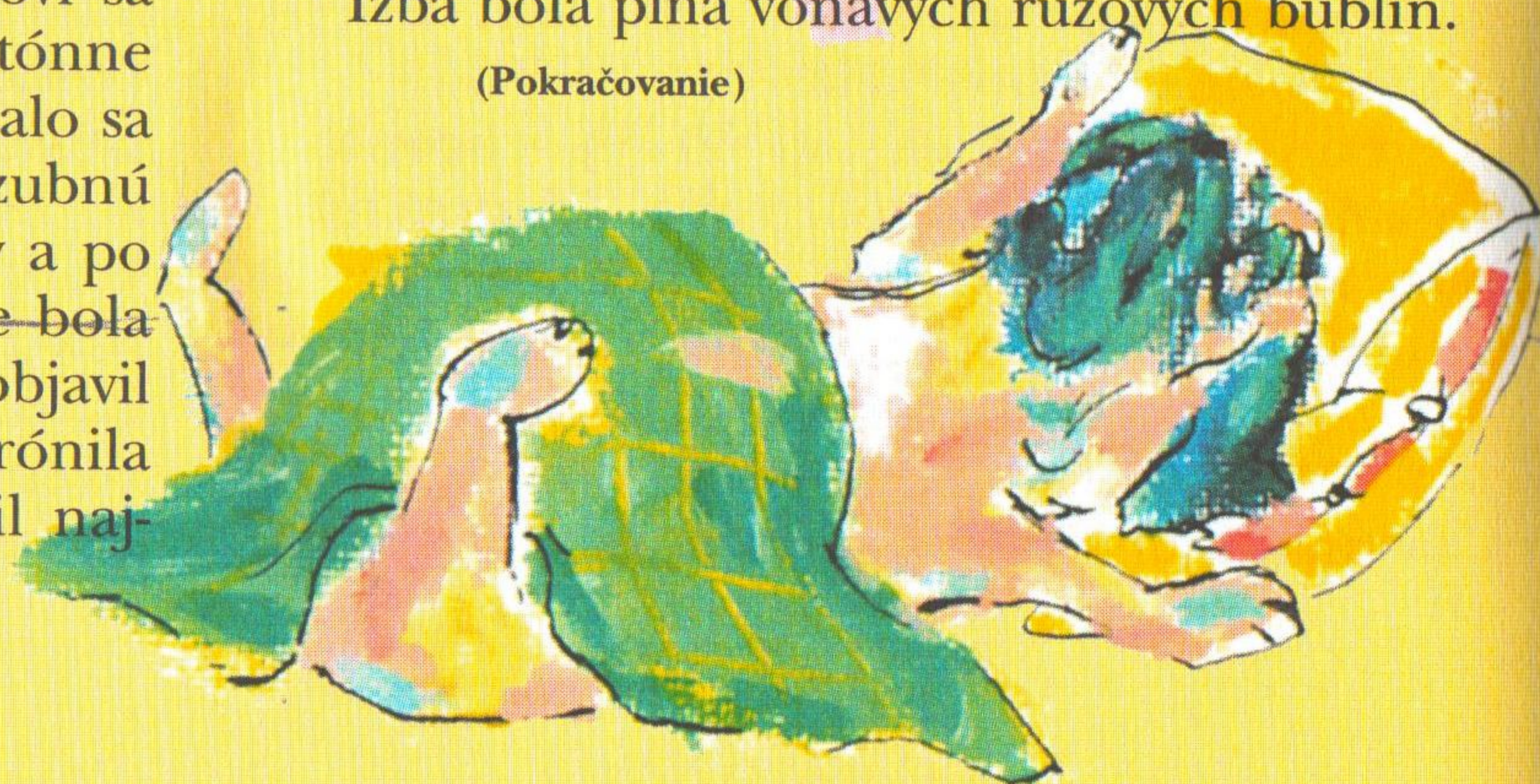
„Ideme sa tam pozrieť!“ povedal otec rozhodne a vybral si z uší štople proti hluku, ktoré aj tak nepomáhali.

Keď rodičia vošli do detskej izby, naskytol sa im nevšedný pohľad: Ema a Barón pokojne spali. Barón ležal rozvalený na chrbte. Predné a zadné labky mal neslušne rozčapené. Tučné ružové chlpaté bruško sa mu pravidelne natriasalo. Striedavo zachrápal: „Chrrr...“ a odgrgol si: „Grg...“. Zachrápal: „Chrrr...“ a odgrgol si: „Grg“.

Pri každom grgnutí sa mu od papuľky odlepila obrovská voňavá bublina a zľahka sa vzniesla k stropu.

Izba bola plná voňavých ružových bublín.

(Pokračovanie)

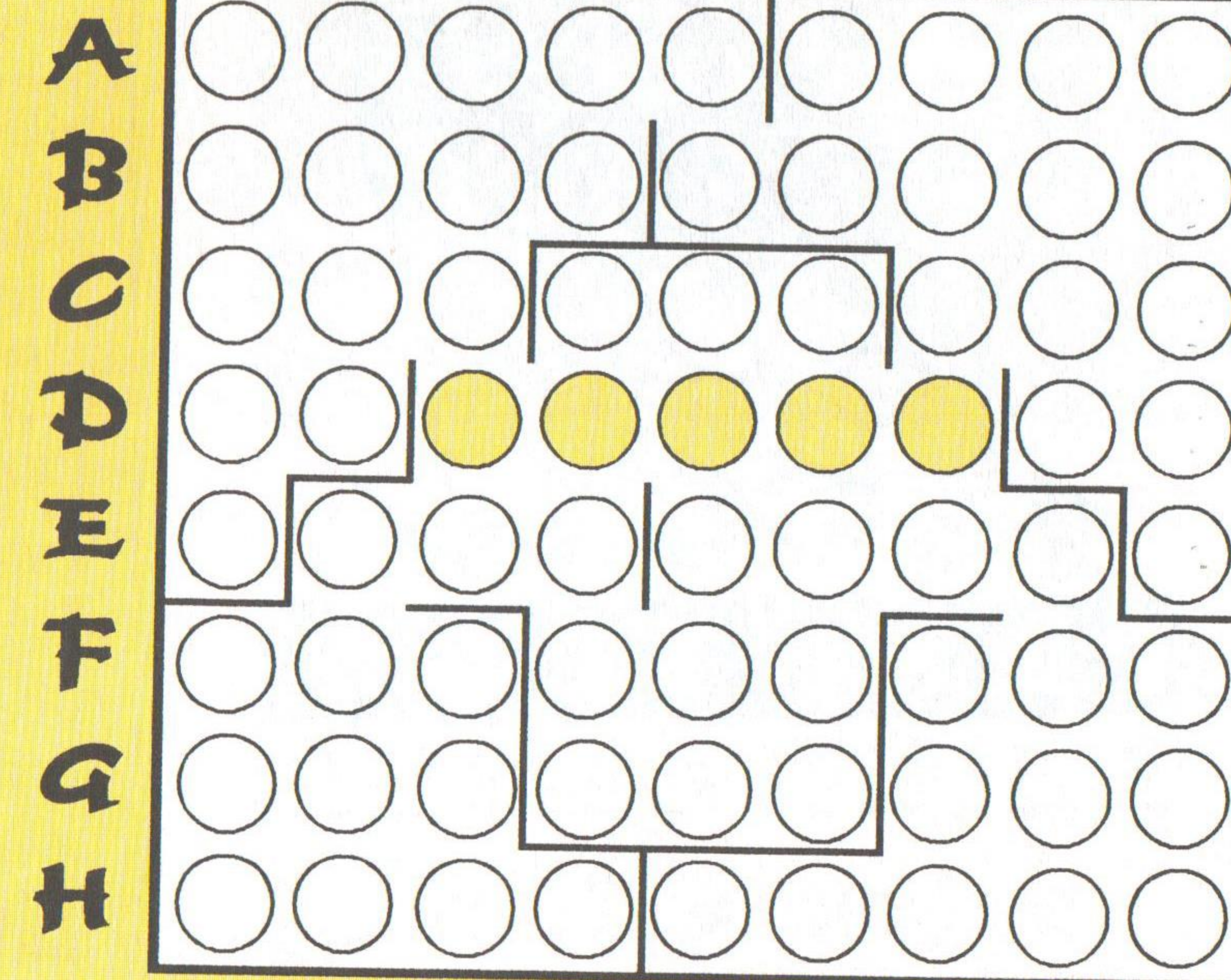
Krížovka Slniečkarka

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Ak ste pozorne čítali Olympskú olympiádu, dozvedeli ste sa, koľko rokov trvala legendárna Trójska vojna.

Keď nie, dozviete sa to po vylúštení našej krížovky.

Odpoveď nám pošlite na korešpondenčnom lístku do 20. apríla na adresu: Slniečko, P. O. BOX 307, 810 00 Bratislava.

VODOROVNE: A. Um – ináč. B. Jedna z poľných prác – skala. C. Veľký juhoamerický nejedovatý had (boa) – volanie o pomoc najmä z lodí, ktoré sú v nebezpečenstve (SOS) – príbeh v spánku. D. Druh hliny – tajnička – Šaňo a Anna. E. Ladislav – plaz – biblické mužské meno – Lena. F. Listnatý strom – Eduard – druh tašky. G. Bodavý hmyz – vlastnil – starorímsky obetný kamený oltár (ara). H. Miroslava – obyvateľ hôr.

ZVISLE: 1. Pracoval – obydlie. 2. Dravý vták – domáce vtáky. 3. Zazrie – nočné zábavné zariadenie (bar). 4. Uršula a Adam – číslovka – prvé písmeno abecedy. 5. Slávny slovenský vedec Matej Bel – niekoľko domov – ôsme písmeno v abecede. 6. Obyvateľ Írska – posadil sa – Ondrej. 7. Ruské dievčenské meno – priprav jedlo. 8. Slávny český maliar (Aleš) – Mariena. 9. Činil – špina.

POMÔCKA: Menej známe výrazy sú uvedené v zátvorkách.

PESNIČKY,
ktoré Vás naučia

**vybrané slová,
abecedu, rieky,
pohoria a ...**

Vydavateľstvo Vrana
Vám ponúka audlokazetu

"Škola hrou 1"

len za **129,- sk**

(vrátane poštovného a balného)

Objednávajte na adrese:
Vrana, s.r.o., Horný Val 9, 010 01 Žilina
e-mail: vrana@vrana.sk
tel./fax: 041/564 01 88

MEDIÁLNI PARTNERI

šikovniček OHNÍK

nádie forte nato LUMEN

Rádio ZILINA 94.3 MHz RÁDIO DÚHA Slniečko

GENERÁLNY PARTNER

SEBITA 1983

HROU I CHUŤOU TEŠÍ ŤA

OLYMPSKÁ OLYMPIÁDA

Slniečko číslo 3

Tí z vás, ktorí nám napísali, že Echo bola NYMFA, mali šancu v novembrovom osudí, z ktorého sme vyžrebovali týchto šťastlivcov: žiakov III. C triedy zo ZŠ M. R. Štefánika vo Vrútkach, B. Štefanidesovú z Pribeliec, D. Príbojszkú z Handlovej, P. Petrika z Bratislavy a R. Mačara z Medzeva.

Slniečko číslo 4

Kráľ Midas mal veľa zlých vlastností, ale tou najhoršou bola jeho CHAMTIVOSŤ. Ak ste nám napísali správnu odpoveď, zaradili sme vás do žrebovania, v ktorom sa usmialo šťastie na: L. Žureka z Popudinských Močidlían, D. Kolcunovú z Košíc, L. Janičovú z Bánoviec nad Bebravou, B. Rybanskú z Partizánskeho a T. Janča zo ZŠ na Kubranskej ceste v Trenčíne.

Vítazom blahoželáme a posielame im pekné knižky.

DOPLŇOVAČKY

Slniečko č. 3 – ANDERSEN

Peknú knižku z vydavateľstva BUVIK posielame týmto výhercom: A. Hrehušovej z Tuchyne, Z. Habodászovej z Banskej Bystrice a P. Medvecovi zo Sniny.

Slniečko č. 4 – MŔTVE VTÁKY

Knižku Jána Beňa Záhada vtácej záhrady z vydavateľstva MLADÉ LETÁ posielame týmto úspešným lúštitelom: P. Hijovej z Považskej Bystrice, L. Šidlíkovej z Ivanky pri Dunaji, J. Lipskému z Trenčianskych Stankoviec, J. Švantnerovi z Čierneho Balogu a V. Vážanovej z Prievidze.

JABLÍČKO

Spadlo jedno jablčko
Hanke rovno na líčko.
Jamôčku tam urobilo,
mamke sa to zapáčilo.

Básničku sme vybrali z časopisu
Hanky a Ninky Feriancovej zo Šale

Chcete spoznať našich výhercov?

Tých z vás, ktorí v tomto školskom roku súťažíte v Olympskej olympiáde o slniečkarský bicykel, bude isto zaujímať fotografia a list Andrejky Uričkovej z Trnavy – výherkyne slniečkarského bicykla zo školského roka 2000/2001.

Krásnu výhru jej odovzdal **generálny sponzor** tejto súťaže – **distribučná firma ARES**, ktorá šíri naše Slniečko a iné zaujímavé časopisy medzi deti aj dospelých.

Vážená redakcia Slniečka,

chcela by som Vám najskôr zaželať v novom roku veľa dobrých nápadov pre Váš časopis.

Hoci ho už tento rok neodoberám, rada spomínam na zaujímavé články, poviedky, rozprávky a pekné kresby.

Veľmi som sa potešila, keď som zistila, že som vyhrala súťaž o slniečkarský bicykel, ktorej sa zúčastnilo tak veľa detí.

Rovnako som sa potešila, keď som si prevzala bicykel v trnavskej Mestskej hale od firmy ARES. Posielam Vám fotografiu s mojím novučíckým bicyklom.

Ďakujem Vám ešte raz za peknú cenu.

S pozdravom Andrea Uričková

Hlavnou výhrou v **náborovej súťaži Slniečka** bol videorekordér. Získala ho pani učiteľka Marcela Matovičová zo ZŠ na Konštantínovej ulici v Stropkove. Zástupcovia firmy ARES, ktorí túto súťaž sponzorovali hodnotnými cenami, vycestovali za pani učiteľkou, aby jej krásny darček osobne odovzdali.

PRAMIENOK

Zodvihla som kameň a čo vidím? Prameň.
Vlnka žblnká veselo, plávať sa nám zachcelo.
Tečie voda, vodička, z brehu skáče Anička.
Keď prestalo fúkať, mohli sme sa kúpať.

Simona Legišná
ZŠ, Pražská, Zvolen

Slniečk

umelecký mesačník pre žiakov 1.-5. ročníka ZŠ.

Vydáva Literárne informačné centrum, Nám. SNP 12, 812 24 Bratislava

Adresa redakcie: P. O. BOX 307, 810 00 Bratislava Telefón 02/529 64 567

Šéfredaktor **ONDREJ SLIACKY**
Zástupkyňa šéfredaktora **Lubica Kepštová**
Grafická a výtvarná úprava **Viera Fabianová**

Tlačí Slovenská Grafia, a. s., Bratislava-Krasňany.

Rozširuje firma ARES, spol. s r. o., Banšelova 4, 821 04 Bratislava, t. č. 02/43 41 46 65 a MEDIAPRINT-KAPA PRESSEGROSSO, a. s., Bratislava

Objednávky do zahraničia vybavuje PrNS, a. s., vývoz tlače, Košická 1, 813 80 Bratislava.

Vychádza každý mesiac okrem júla a augusta. Cena jedného výtlačku je 13,50 Sk, ročné predplatné 135 Sk.

Nevyžiadané rukopisy redakcia nevracia.

Obálku nakreslila Katarína Ševellová-Šuteková

Poviem ti.

O PEKNEJ KNIŽKE...

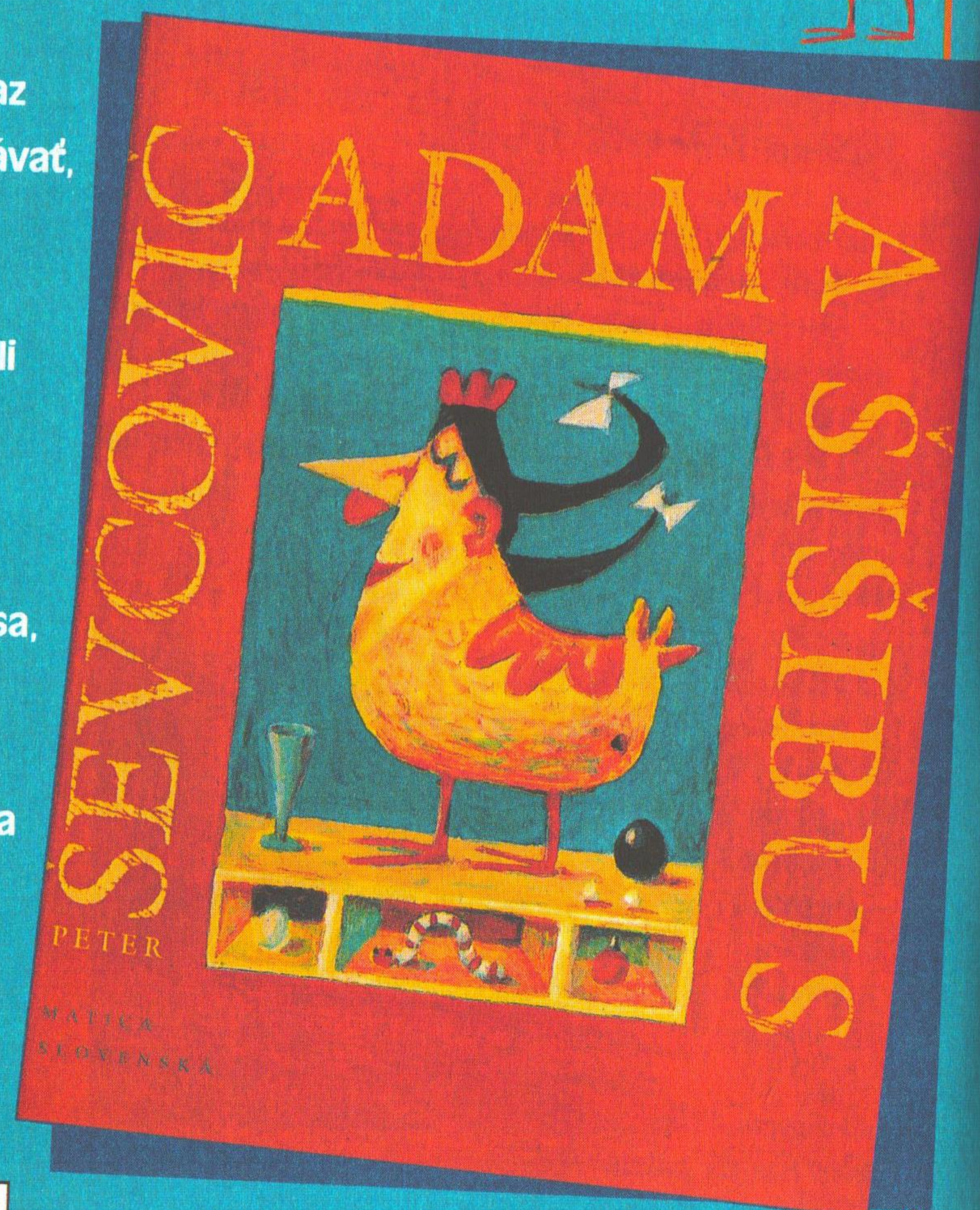

Adam je chlapec ako ty. Až na to, že raz dostal kanárika, ktorý vedel nielen rozprávať, ale aj premieňať sa na dievča.

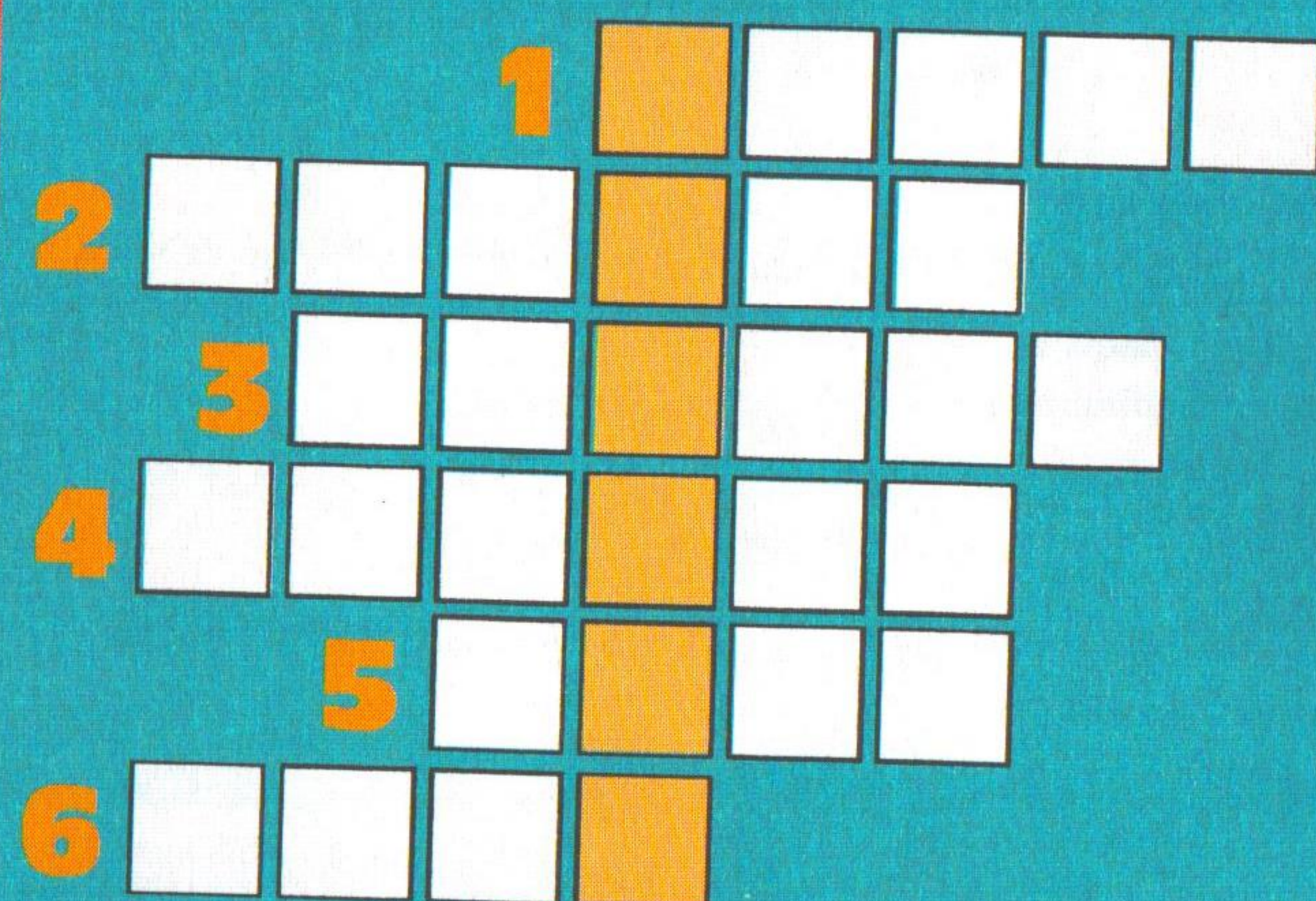
Niekedy dokonca premenil na vtáka samotného Adama a potom spolu zažili spústu dobrodružstiev. Knihu napísal spisovateľ PETER ŠEVČOVIČ a vydala ju Matica slovenská.

Keď vylúštiš našu doplňovačku, dozvieš sa, kde sídli Matica slovenská.

Ak nám to napíšeš na korešpondenčnom lístku, zaradíme ťa do žrebovania o tri knihy ADAM A ŠIŠIBUS!

DOPLŇOVAČKA

1. Jeden zo solúnskych bratov
2. Detvlánsky hudobný nástroj
3. Najvyšší slovenský horský štít
4. Pútnické miesto na Záhorí
5. Posvätný slovanský strom
6. Slovenská rieka

